

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
«ЕКОЛОГІЯ»

третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

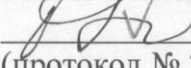
за спеціальністю 101 Екологія

галузі знань 10 Природничі науки

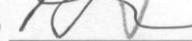
кваліфікація: доктор філософії

ЗАТВЕРДЖЕНО
ВЧЕНОЮ РАДОЮ РДГУ

Голова вченої ради

 проф. Р. М. Постоловський
(протокол № 2 від «27» лютого 2020 р.)

Освітньо-професійна програма вводиться в дію з 01.09.2020 р.

Ректор  Постоловський Р. М.
(наказ № 40-01-01 від «27» лютого 2020 р.)



Рівне – 2020 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-наукової програми
«101 Екологія»

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	третій
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Доктор філософії
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	10 «Природничі науки»
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	101 Екологія
КВАЛІФІКАЦІЯ	Доктор філософії у галузі «Природничі науки» за спеціальністю 101 «Екологія»

Розробники програми:

1. Гарант ОНП Лисиця А. В., д. біол. н., професор _____
2. Член робочої групи Портухай О. І., к. с.-г. н., доцент _____
3. Член робочої групи Суходольська І. Л., к. біол. н., доцент _____

ВНЕСЕНО

Кафедрою екології, географії та туризму
Протокол № 1 від «14» січня 2020 р.

Завідувач кафедри _____ проф. Лико Д.В.

ПОГОДЖЕНО

Проректор з наукової роботи _____ проф. Дейнега О. В.

©РДГУ, 2020

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма доктора філософії за спеціальністю 101 «Екологія» розроблена на підставі Закону України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 01.07.2014 р.; Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого Постановою КМУ № 261 від 23.03.2016 р. (зі змінами згідно з Постановою КМУ № 283 від 03.04.2019 р.); «Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти», схвалених сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України (протокол від 29.03.2016 р. № 3).

Стандарт вищої освіти відсутній. Освітньо-наукова програма діє до введення в дію Стандарту вищої освіти за відповідним рівнем вищої освіти і розроблена робочою групою Рівненського державного гуманітарного університету у складі:

Керівник робочої групи (гарант освітньої програми):

Лисиця Андрій Валерійович, доктор біологічних наук, професор, професор кафедри екології, географії та туризму.

Члени робочої групи:

Портухай Оксана Іванівна – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, професор кафедри екології, географії та туризму.

Суходольська Ірина Леонідівна – кандидат біологічних наук, доцент, доцент кафедри кафедри екології, географії та туризму.

Зовнішні стейкхолдери:

1. Долженчук В.І. – директор Рівненської філії державної установи «Інститут охорони ґрунтів України», к.с.-г.н.

2. Клименко М.О. – завідувач кафедри Екології, технології захисту навколишнього середовища та лісового господарства НУВГП, доктор с.-г. наук, професор.

3. Мельник В.І. – завідувач відділу природної флори Національного ботанічного саду ім. М.М. Гришка, д.б.н., професор.

4. Діковицький В.М. – директор Нобельського національного природного парку.

Ця освітньо-професійна програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Рівненського державного гуманітарного університету.

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності 101 Екологія

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Рівненський державний гуманітарний університет, психолого-природничий факультет, кафедра екології, географії та туризму
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	Ступінь вищої освіти: доктор філософії Галузь знань: 10 Природничі науки Спеціальність: 101 Екологія Освітня кваліфікація доктор філософії з екології. Degree in Higher Education: Doctor of Philosophy Specialty: 101 Ecology Gualification: Doctor of Philosophy (PhD) in the field of 10 Natural sciences in the speciality 101 Ecology
Офіційна назва освітньої програми	«Екологія»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії, одиничний; 4 академічних роки; 240 кредитів ЄКТС, у тому числі освітня складова – 60 ЄКТС; наукова складова – 180 кредитів.
Наявність акредитації	-
Цикл/рівень	НРК України – 8 рівень, FQ-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень
Передумови	Наявність ступеня «магістр» або освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст»
Мова(и) викладання	Українська мова
Форма навчання	Очна (денна / вечірня), заочна
Термін дії освітньо-наукової програми	На строк навчання
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-наукової програми	http://www.rshu.edu.ua/images/osvitni_programi
2 – Мета освітньої програми	
	Підготовка висококваліфікованих конкурентоспроможних фахівців у сфері екології, інтегрованих у європейський та світовий науково-освітній простір, забезпечення набуття ними загальних та фахових компетентностей з розроблення і впровадження методології та методики дослідницької роботи, створення нових системоутворювальних знань та прогресивних технологій, розв'язання важливих наукових або прикладних проблем, що мають вагоме значення, формування здатності до здійснення науково-дослідницької діяльності, наукових дослідницьких проєктів, здатності демонструвати інноваційність, високий ступінь самостійності, академічну та професійну добросовісність, здатності до безперервного саморозвитку та самовдосконалення, а також здатності успішно здійснювати освітній процес у закладах вищої освіти. Цілі ОНП відповідають місії та стратегії університету

	(http://www.rshu.edu.ua/images/rshu/stratelia_rozvitku_rshu.pdf).
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність)	<p>Галузь знань 10 Природничі науки, Спеціальність 101 Екологія.</p> <p><i>Об'єкт вивчення та діяльності:</i> структура і функціональна організація екосистем; стійкість екосистем у просторі і часі, які можуть будуть використанні для прогнозування впливу екологічних чинників на їхні зміни.</p> <p><i>Цілі навчання:</i> поглиблена фундаментальна, спеціальна професійна, педагогічна, практична підготовка спрямована на розв'язання актуальних проблем спеціальності «Екологія», в рамках яких можлива подальша наукова та викладацька орієнтація; розв'язання теоретичних і практичних питань пов'язаних із забезпечення сталого розвитку.</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області включає:</i> комплекс дисциплін загальної і професійної підготовки, спрямований на проведення самостійної науково-дослідницької роботи, компетентнісне навчання екології у закладах вищої освіти.</p> <p><i>Методи, методика та технології:</i> загальнонаукові методи пізнання та дослідницької діяльності, інструментальні, лабораторні, математичні та статистичні методи; освітні методика та технології, інформаційно-комунікативні технології, інтерактивні методика, тренінгові технології;</p> <p><i>Інструментарій та обладнання:</i> дидактичні засоби; технічне оснащення (мультимедійне та комп'ютерне забезпечення), методичне забезпечення, лабораторії і бази для проведення наукових досліджень та різних видів практики, сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи та програмні продукти, які застосовуються у сфері екології.</p>
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова програма має академічну і прикладну орієнтацію, орієнтує на актуальні спеціалізації в розрізі спеціальності 101 Екологія, у межах яких можлива подальша наукова, науково-дослідна, науково-педагогічна та прикладна фахова діяльність.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	<p>Спеціальна освіта в галузі знань 10 Природничі науки спеціальності 101 Екологія.</p> <p>При підготовці докторів філософії поєднуються освітні компоненти для фундаментальної та спеціальної підготовки науковців вищої кваліфікації, здатних розв'язувати комплексні проблеми в галузі екології.</p> <p>Набуття необхідних дослідницьких навичок для наукової кар'єри та компетентностей для викладання спеціальних дисциплін в галузі природничих наук зі спеціальності 101 Екологія.</p> <p><i>Ключові слова:</i> екологія, популяції, угруповання, екосистеми, екологічні чинники, стійкість екосистем, система моніторингу.</p>
Особливості та відмінності	Міждисциплінарна та багатопрофільна підготовка фахівців, володіння сучасними науковими та педагогічними технологіями для вирішення експериментальних і практичних завдань, практична екологічна підготовка, можлива академічна мобільність та стажування у навчальних закладах за кордоном.

	<p>Освітньо-наукова програма спрямована на розвиток дослідницького потенціалу, сукупності загальних та фахових компетентностей здобувачів, передбачає підготовку доктора філософії з урахуванням особливостей регіону, де є більше 30 ЗВО, Рівненська філія державної установи «Інститут охорони ґрунтів України», декілька об'єктів природоохоронного фонду (заповідники, національні парки), у яких працюють випускники аспірантури РДГУ попередніх років). Відтак, потреба в кваліфікованих наукових і науково-педагогічних кадрах зумовлює доцільність ОНП.</p> <p>Особливість ОНП полягає в залученні здобувачів ступеня PhD у роботу природоохоронних організацій, національних парків, заповідників, наукових установ регіону.</p> <p>Підготовка аспірантів з екології в РДГУ здійснюється з 2004 р. Освітньо-наукова програма розроблена з врахуванням досвіду підготовки докторів філософії зі спеціальності екологія в університетах і системах інститутів НАН України, національних науково-дослідних університетах та підготовки наукових кадрів зі споріднених спеціальностей, а також провідних зарубіжних інституцій.</p>
4 – Працевлаштування випускників освітньої програми та продовження освіти	
Придатність до працевлаштування	<p>Працевлаштування у науково-дослідних установах, закладах вищої освіти, інших установах та організаціях, що здійснюють дослідження та/або підготовку фахівців у сфері екології, охорони довкілля та раціонального природокористування, а також розробляють екологічну політику та здійснюють екологічне управління.</p> <p>Робота за фахом у закладах вищої освіти, наукових установах (організаціях) тощо на посадах згідно з чинною редакцією національного класифікатора України: Класифікатор професій (ДК 003:2010):</p> <p>2211.2 Еколог; Експерт з екології 2310.2 Асистент; Викладач закладу вищої освіти 2359.1 Молодший науковий співробітник (в інших галузях навчання); Науковий співробітник (в інших галузях навчання)</p>
Подальше навчання	<p>Підвищення кваліфікації в науково-дослідних інститутах НАН України та галузевих академіях, провідних університетах та науково-дослідних центрах. Підготовка в докторантурі вищого навчального закладу (наукової установи), набуття додаткових кваліфікацій у системі вищої освіти дорослих.</p>
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Проблемно-орієнтований стиль навчання, спрямований на розвиток навичок застосування існуючих і генерування нових ідей та самостійного отримання глибоких знань, самонавчання. Лекції, семінари, практичні заняття, педагогічний практикум, самостійна робота з науково-методичною літературою, консультування із науковим керівником, викладачами, науковою спільнотою, робота над власним науковим дослідженням. Написання наукових статей, які презентують та обговорюють за участі викладачів та аспірантів. Підготовка дисертації.</p>
Оцінювання	<p>Екзамени, заліки, поточний контроль (семінари, практичні та лабораторні заняття, проекти, презентації), виступи на наукових</p>

	конференціях, наукові публікації, публічний захист дисертації.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні комплексні проблеми у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування при здійсненні дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань, оволодіння методологією наукової та науково-педагогічної діяльності, проведення самостійного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 02. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.</p> <p>ЗК 03. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 04. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p> <p>ЗК 05. Здатність працювати автономно.</p> <p>ЗК 06. Оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду і професійної етики.</p> <p>ЗК 07. Дотримання академічної доброчесності, етичних норм та авторського права при проведенні наукової і науково-педагогічної діяльності.</p> <p>ЗК 08. Вміння застосовувати набуті компетентності в практичній роботі і навчально-педагогічній діяльності.</p>
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	<p>СК 01. Здатність до засвоєння концепцій, теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань у сфері екології, охорони довкілля та оптимізації природокористування.</p> <p>СК 02. Здатність до формування системного наукового світогляду сучасного природознавства, професійної етики та загальнокультурного світогляду.</p> <p>СК 03. Здатність представляти результати власної наукової і науково-технічної діяльності, у тому числі за допомогою наукових публікацій.</p> <p>СК 04. Здатність до інтелектуальної творчої діяльності, спрямованої на одержання нових знань та (або) пошук шляхів їх застосування в галузі екології, охорони довкілля та оптимізації природокористування.</p> <p>СК 05. Здатність застосовувати сучасні інформаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності.</p> <p>СК 06. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті в галузі природничих наук.</p> <p>СК 07. Здатність до використання сучасних методів системного аналізу якості навколишнього середовища, необхідних для проведення наукових досліджень, спрямованих розв'язання значущих проблем у сфері екології, охорони навколишнього середовища та збалансованого природокористування.</p> <p>СК 8. Здатність інтегрувати знання з інших дисциплін, застосовувати системний підхід при розв'язанні науково-прикладних екологічних задач та проведенні досліджень.</p> <p>СК 9. Здатність розробляти та реалізовувати проекти, включаючи власні дослідження, які дають можливість</p>

	переосмислювати наявні чи створювати нові знання з екології. СК 10. Здатність аргументувати вибір методу розв'язування спеціалізованої екологічної задачі, критично оцінювати отримані результати та захищати прийняті рішення.
7 – Програмні результати навчання	
<p>ПРН 01. Демонструвати глибоке знання передових концептуальних та методологічних основ природничих наук, що дає можливість переосмислювати та поглиблювати науку про навколишнє середовище.</p> <p>ПРН 02. Демонструвати володіння загальнонауковими концепціями сучасного природознавства. Здатність усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань.</p> <p>ПРН 03. Спланувати та реалізувати на практиці оригінальне самостійне наукове дослідження, яке характеризується новизною, теоретичною і практичною цінністю та сприяє розв'язанню значущих проблем екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.</p> <p>ПРН 04. Формулювати, досліджувати та вирішувати проблеми екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування із застосуванням наукового методу пізнання.</p> <p>ПРН 05. Самостійно розробляти інноваційні комплексні наукові проекти в галузі екології, охорони довкілля та оптимізації природокористування.</p> <p>ПРН 06. Застосовувати методи математичного і геоінформаційного аналізу та моделювання сучасного стану та прогнозування змін екосистем та їх складових. Застосовувати сучасні технології (у т. ч. інформаційні) у науковій та науково-педагогічній і еколого-просвітницькій діяльності.</p> <p>ПРН 07. Самостійно використовувати сучасне обладнання для проведення наукових досліджень у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.</p> <p>ПРН 08. Спілкуватися, у тому числі іноземною мовою, в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю в галузі екології, охорони довкілля та оптимізації природокористування. Доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, результати власних наукових досліджень, обґрунтування і висновки як у усній так і письмовій формі для різної аудиторії, як на національному так і на міжнародному рівні.</p> <p>ПРН 09. Виявляти лідерські якості, відповідальність та повну автономність під час реалізації комплексних наукових проектів. Здатність відповідально ставитись до виконуваної роботи та досягати поставленої мети з дотриманням вимог професійної етики.</p> <p>ПРН 10. Реалізовувати право інтелектуальної власності на результати наукової і науково-технічної діяльності в рамках наукової етики.</p> <p>ПРН 11. Аргументувати вибір методів розв'язування спеціалізованої задачі, критично оцінювати отримані результати та захищати прийняті рішення.</p> <p>ПРН 12. Вміння необхідні для викладацької діяльності за фахом, розуміння суті педагогічної діяльності, змістовної характеристики організації освітнього процесу у вищій школі та здатність брати участь в організації навчального процесу.</p> <p>ПРН 13. Аналізувати сучасні світові тенденції щодо глобальних екологічних проблем, а також сталого розвитку суспільства. Науково обґрунтовувати напрямки вирішення екологічних стратегій і задач України.</p> <p>ПРН 14. Знати та розуміти наукові підходи до обґрунтування стійкості екосистем до різних видів антропогенного впливу на них. Визначати тенденції динаміки змін у екосистемах при проведенні природоохоронних заходів.</p>	
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Науково-педагогічні працівники, які здійснюють освітній процес, мають відповідну освіту, стаж науково-педагогічної роботи і рівень наукової та професійної активності, що відповідає державним вимогам. Професорсько-викладацький склад відповідає кадровим вимогам

	щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти згідно з діючим законодавством України (Постанова КМУ «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30.12.2015 № 1187 (зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМУ № 347 від 10.05.2018). Усі працівники, які забезпечують спеціальність 101 Екологія, періодично підвищують свою кваліфікацію у науково-дослідних і навчальних установах України та під час закордонних стажувань.
Матеріально-технічне забезпечення	Відповідає технологічним вимогам щодо матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти. Для забезпечення навчального процесу аспірантів використовується навчально-матеріальна база психолого-природничого факультету і Університету з наявним обладнанням та технічними засобами, а також лабораторії Дослідної станції епізоотології ІВМ НААН, Науково-технічна база заповідників і національних парків регіону, Рівненська філія державної установи «Інститут охорони ґрунтів України».
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Використання віртуального навчального середовища РДГУ та авторських розробок професорсько-викладацького складу. Офіційний сайт РДГУ: http://rshu.edu.ua ; точки бездротового доступу Інтернет; наукова бібліотека, читальні зали РДГУ, безкоштовний доступ до зарубіжних баз періодики Scopus, Web of Science та ін. Перевірка на академічний плагіат проводиться засобами StrikePlagiarism. Електронна бібліотека РДГУ: http://library.rshu.edu.ua ; дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи з дисциплін; програми практик; 100% забезпечення навчально-методичними матеріалами з дисциплін.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Рівненським державним гуманітарним університетом та вищими навчальними закладами й науковими установами України (Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність Рівненського державного гуманітарного університету: https://www.rshu.edu.ua/images/navch/pol_akadem_mob_2017.pdf).
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Рівненським державним гуманітарним університетом та зарубіжними навчальними закладами (Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність Рівненського державного гуманітарного університету: https://www.rshu.edu.ua/images/navch/pol_akadem_mob_2017.pdf).
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе

2. Перелік компонент ОНП та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОНП «Екологія»

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	К-сть кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
1.Обов'язкові компоненти ОНП			
1.1. Цикл загальної підготовки			
ОК 01	Філософія та методологія науки	4,0	Екзамен
ОК 02	Українська мова (лінгвістичний інструментарій наукових досліджень)	3,0	Залік
ОК 03	Іноземна мова (академічне і професійно-орієнтоване спілкування)	6,0	Залік, екзамен
ОК 04	Технологічні аспекти роботи над дисертацією	3,0	Залік
ОК 05	Управління науковими проектами	3,0	Залік
Всього		19,0	
1.2. Цикл професійної підготовки			
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 06	Сучасні методи картографування екологічної інформації в ГІС	5,0	Залік, екзамен
ОК 07	Методики та методи екологічних досліджень	5,0	Залік, екзамен
ОК 08	Методи обробки результатів наукових досліджень	4,0	Залік
ОК 09	Методика викладання екології у вищій школі	3,0	Залік
ОК 10	Асистентська практика	9,0	Залік
Всього		26,0	
ВСЬОГО за обов'язковими компонентами		45,0	
Вибіркові компоненти (не менше 25%)			
ВК 01	Теорія експерименту в екології /	3,0	Залік
ВК 02	Відновлення порушених природних екосистем /		
ВК 03	Вибір (дисципліна з іншого рівня ОП 101 Екологія або іншої ОП)		
ВК 04	Радіобіологія та радіоекологія складних біологічних систем /	3,0	Залік
ВК 05	/ Екосистемологія		
ВК 06	Вибір		
ВК 07	Угрупування водних екосистем /	3,0	Залік
ВК 08	/ Популяційна екологія рослин		
ВК 09	Вибір		
ВК 10	Науковий семінар /	3,0	Залік
ВК 11	Моніторинг та інвентаризація біорізноманіття /		
ВК 12	Вибір		
ВК 13	Теорія і методологія наук про Землю /	3,0	Залік
ВК 14	Лімнологія /		
ВК 15	Вибір		
ВСЬОГО за вибірковими компонентами		15,0	
Загальний обсяг освітньої програми		60,0 кредитів. 4 екзамени, 14 заліків	

2.2 Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми «Екологія»



(без врахування ВК)

3. Форма атестації здобувачів третього рівня вищої освіти

Проміжна та підсумкова атестації

Підготовка в аспірантурі Рівненського державного гуманітарного університету передбачає виконання здобувачем освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії та проведення власного наукового дослідження.

Атестація здобувачів здійснюється відповідно до навчального плану підготовки докторів філософії за спеціальністю 101 Екологія. В процесі підготовки докторів філософії використовують дві форми атестації: проміжну і підсумкову. Відповідно до діючих нормативно-правових документів Міністерства освіти і науки України та РДГУ підсумкова атестація випускників, які завершують навчання за освітньо-науковими програмами доктора філософії, є обов'язковою.

Метою проміжної атестації є контроль за виконанням індивідуального плану аспіранта за всіма складовими, передбаченими навчальним планом.

Проміжна атестація включає три модулі:

1. Теоретичний модуль.
2. Науково-дослідницький.
3. Практичний модуль.

1. **Атестація за теоретичним модулем** передбачає складання заліків та екзаменів відповідно до навчального плану підготовки докторів філософії за спеціальністю 101 Екологія. Проміжна атестація за теоретичним модулем, яким передбачені заліки та екзамени, проводиться після завершення навчальної дисципліни з метою встановлення фактичної відповідності рівня теоретичної підготовки вимогам **загальних та фахових компетентностей випускників аспірантури**.

Технологія проміжної атестації включає такі технологічні етапи:

- розробка теоретичних питань науково-аналітичного характеру, комплексу ситуаційних або розрахунково-аналітичних та творчих завдань;
- проведення контролю;
- перевірка виконаних завдань;
- усне обговорення письмових відповідей на теоретичні питання, творчі завдання, результати виконаних ситуаційних задач, відповіді на додаткові запитання;
- оцінювання ступеня досягнення кінцевих цілей теоретичної підготовки здобувачів ступеня PhD відповідно до об'єктивних критеріїв.

2. **Науково-дослідницький модуль** відповідно до навчального плану передбачає проведення поточної атестації здобувачів ступеня PhD кожні півроку навчання. Метою проміжної атестації є контроль за виконанням індивідуального плану науково-дослідницького пошуку та дотриманням графіку підготовки результатів науково-дослідницької роботи.

Здобувачі ступеня PhD проводять наукові дослідження відповідно до індивідуального плану наукової роботи, в якому визначаються зміст, терміни виконання та обсяг наукових робіт, а також запланований термін попереднього захисту дисертації протягом років підготовки в аспірантурі.

Індивідуальний план наукової роботи є обов'язковим до виконання здобувачем відповідного ступеня і використовується для оцінювання успішності запланованої наукової роботи. Порушення строків виконання індивідуального плану наукової роботи без поважних причин, передбачених законодавством, може бути підставою для ухвалення Вченою радою РДГУ рішення про відрахування здобувача ступеня PhD.

Здобувач ступеня PhD повинен виконувати індивідуальний план наукової роботи та систематично звітувати про хід його виконання на засіданні кафедри, факультету чи іншого підрозділу РДГУ, який уповноважений для цього вченою радою.

3. Практичний модуль, відповідно до начального плану, передбачає проведення виробничої педагогічної практики на третьому році навчання. Метою проміжної атестації за практичною складовою є контроль за виконанням індивідуального плану та набуття здобувачем ступеня PhD професійних навичок та вмінь на посаді викладача. Атестація за практичним модулем здійснюється на підставі висновків комісії з проведення захисту виробничої педагогічної практики.

Підсумкова атестація здобувачів освітньо-наукової програми спеціальності 101 «Екологія» здійснюється у формі публічного попереднього захисту кваліфікаційної роботи та завершується видачею документу встановленого зразка (академічної довідки здобувача вищої освіти ступеня доктор філософії (Ph.D)).

Стан готовності дисертації здобувача ступеня PhD до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників).

Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання здобувачем ступеня PhD його індивідуального навчального плану.

Форма атестації освітньої складової – виконання здобувачем навчального плану освітньо-наукової програми у повному обсязі.

Форма атестації наукової складової – публічний захист дисертаційної роботи на здобуття наукового ступеня доктора філософії.

Дисертація на здобуття наукового ступеню доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання теоретичних та/або практичних актуальних екологічних проблем, результати якого становлять оригінальний внесок у суму знань у сфері сучасної екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування і характеризується науковою новизною, теоретичним та практичним значенням.

Основні результати дисертаційної роботи мають бути апробовані, опубліковані відповідно до вимог, діючих на час захисту дисертацій, а також перевірені на академічний плагіат. Дисертаційна робота та автореферат мають бути розміщені на сайті РДГУ.

Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється постійно діючою або спеціалізованою вченою радою, утвореною для проведення разового захисту, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації. Стан готовності дисертації аспіранта до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників).

Вчена рада вищого навчального закладу має право подати до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти документи для акредитації спеціалізованої вченої ради, утвореної для проведення разового захисту, або звернутися з відповідним клопотанням до іншого вищого навчального закладу (наукової установи), де функціонує постійно діюча спеціалізована вчена рада з відповідної спеціальності.

4. Наукова складова освітньо-наукової програми

Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення здобувачем власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання в певній галузі знань або на межі кількох галузей, результати якого

становлять оригінальний внесок у суму знань відповідної галузі (галузей) та оприлюднені у відповідних публікаціях.

Наукова складова ОНП оформляється у вигляді індивідуального плану наукової роботи здобувача і є невід'ємною частиною навчального плану аспірантури. Індивідуальний план наукової роботи має бути погоджений з науковим керівником. У цьому документі зазначені терміни, вимоги та форма запланованих і виконаних здобувачем дій, зарахованих до його проміжної атестації.

Невід'ємною частиною наукової складової ОНП доктора філософії є підготовка та публікація наукових статей, виступи на наукових конференціях, симпозіумах, наукових фахових семінарах.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ОК 01	ОК 02	ОК 03	ОК 04	ОК 05	ОК 06	ОК 07	ОК 08	ОК 09	ОК 10	ВК 01	ВК 02	ВК 03 Вибір	ВК 04	ВК 05	ВК 06 Вибір	ВК 07	ВК 08	ВК 09 Вибір	ВК 10	ВК 11	ВК 12 Вибір	ВК 13	ВК 14	ВК 15 Вибір
ЗК 1	+					+								+	+		+			+	+		+	+	
ЗК 2					+	+	+	+			+			+				+			+		+	+	
ЗК 3	+				+				+					+	+		+							+	
ЗК 4			+												+		+								
ЗК 5				+						+											+		+	+	
ЗК 6	+						+		+						+		+	+					+		
ЗК 7				+			+	+		+	+	+								+					
ЗК 8		+		+		+		+		+	+	+		+				+							
СК 1	+								+					+	+		+			+			+	+	
СК 2	+								+			+			+		+								
СК 3		+		+														+		+	+		+		
СК 4						+			+			+		+	+		+	+			+		+	+	
СК 5						+	+	+																	
СК 6										+		+		+	+					+					
СК 7	+						+		+			+		+	+		+	+			+				
СК 8				+		+			+					+					+						
СК 9					+		+		+		+	+								+	+				
СК 10				+	+		+	+			+			+				+					+	+	

+ – компетентність, яка набувається;

ОК – обов’язкові компоненти освітньої програми (обов’язкові дисципліни); ВК – вибіркові компоненти освітньої програми (дисципліни на вибором);

ЗК – загальні компетентності профілю програми; СК – спеціальні (фахові) компетентності профілю програми;

Вибір – освітня компонента вільного вибору з бази вибіркових дисциплін ЗВО.

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

	ОК 01	ОК 02	ОК 03	ОК 04	ОК 05	ОК 06	ОК 07	ОК 08	ОК 09	ОК 10	ВК 01	ВК 02	ВК 03 Вибір	ВК 04	ВК 05	ВК 06 Вибір	ВК 07	ВК 08	ВК 09 Вибір	ВК 10	ВК 11	ВК 12 Вибір	ВК 13	ВК 14	ВК 15 Вибір	
ПРН1	+						+		+			+						+					+			
ПРН2	+								+		+	+								+				+		
ПРН3				+	+		+	+			+									+			+			
ПРН4	+			+		+	+		+		+	+		+	+		+	+		+	+		+	+		
ПРН5				+	+						+									+						
ПРН6						+	+	+		+				+	+			+			+					
ПРН7							+			+				+	+		+						+	+		
ПРН8		+	+						+											+			+			
ПРН9				+	+					+		+			+		+	+					+			
ПРН10				+	+		+			+										+					+	
ПРН11				+		+	+	+		+		+		+				+		+	+					
ПРН12		+	+							+	+									+						
ПРН13	+								+					+							+					
ПРН14						+	+		+			+		+			+	+			+			+		

+ - компетентність, яка набувається;

ОК – обов'язкові компоненти освітньої програми (обов'язкові дисципліни);

ВК – вибіркові компоненти освітньої програми (дисципліни на вибором);

ПРН – програмні результати навчання профілю програми;

Вибір – освітня компонента вільного вибору з бази вибіркових дисциплін ЗВО.

6. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У Рівненському державному гуманітарному університеті функціонує система забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;
- 9) інших процедур і заходів.

Система забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) може за поданням Рівненським державним гуманітарним університетом оцінюватися Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.

Гарант освітньої програми

проф. А.В. Лисиця

6. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У Рівненському державному гуманітарному університеті функціонує система забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;
- 9) інших процедур і заходів.

Система забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) може за поданням Рівненським державним гуманітарним університетом оцінюватися Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.

Гарант освітньої програми



проф. А.В. Лисиця